

Genel Bilgiler

Dersin Amacı

Lehçeler arası aktarma metotları; aktarma problemleri; sade ve kolay anlatım yolları ile tanıştırmak.

Dersin İçeriği

Bu derste aktarma metotları ve aktarma problemleri üzerinde durulacak, söz konusu lehçeye ait farklı türlerdeki edebî metinler aktarılacaktır. Çok kullanılan ifade ve deyimler; Metin (bildiri, mâkale, televizyon ve radyo programları metinleri, gazete, uzun hikâye, şiir, roman, piyes vb.) türlerinin Türkiye Türkçesine aktarılması.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

1. BİRAY, Nergis (2020). Çağdaş Türk Lehçeleri: Metin Aktarmaları. İstanbul: Kesit Yayınları. 2. Ajemniñ Ertegileri (2016). Qazaq Ertegileriniñ Antologiyası. Almatı: Aruna Baspası. 3. BİRAY, Nergis (2023). Qazaq Tili: Türik Tildi Auditorga Arnalgan Oquw Quralı, (A 1, A 2). Astana. 4. KOÇ, Kenan, DOĞAN, Oğuz (2022). Kazak Türkçesi Grameri. İstanbul: Kesit Yayınları. 5. BİRAY, Nergis vd. (2018). Çağdaş Kazak Türkçesi: Ses-Şekil-Cümle Bilgisi -Metinler. İstanbul: Bilge Kültür Sanat Yayınları. 6. ALTINMAKAS, Layık (2023). Örnek Cümle ve Metinlerle Kazak Türkçesi Dilbilgisi. Ankara: Kalkan Matbaacılık. 7. BAYNİYAZOV, Ayabek vd. (2021). Türkiye Türkçesi-Kazak Türkçesi / Kazak Türkçesi-Türkiye Türkçesi Sözlüğü (2 cilt). Ankara: Türk Dil Kurumu.

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretim Yöntemleri

Aktarma Yöntemi, Uygulama ve İnceleme

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Online sözlüklerden yararlanılabilir.

Dersi Veren Öğretim Elemanı Yardımcıları

Yardımcı öğretim elemanı yoktur.

Dersin Verilişi

Yüz yüze

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Dr. Öğr. Üyesi Janarbyek Asımkan

Program Çıktısı

1. Lehçeler arası metin aktarma yöntemlerini kullanabilir.
2. Lehçeler arası metin aktarma problemlerinin farkına varabilir.
3. Kazak Türkçesinde sık kullanılan ifade ve deyimleri kullanabilir.
4. Kazak Türkçesine ait edebî metinleri Türkiye Türkçesine aktarabilir.

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar Öğretim Metodları	Teorik	Uygulama
1		Anlatma yöntemi, inceleme	Kazak Türkçesinden Türkiye Türkçesine Aktarma Metotları.	
2		Anlatma yöntemi, inceleme	Kazak Türkçesinden Türkiye Türkçesine Aktarma Metotları.	
3		Anlatma yöntemi, inceleme	Kazak Türkçesinden Türkiye Türkçesine sade ve kolay aktarma yolları	
4		Örnek uygulama çalışmaları, Bireysel çalışma yöntemi	Kazak Türkçesinde sık kullanılan ifade ve deyimler	
5		Örnek uygulama çalışmaları, Bireysel çalışma yöntemi	Kazak Türkçesinden Türkiye Türkçesine metin aktarımı	
6		Örnek uygulama çalışmaları, Bireysel çalışma yöntemi	Kazak Türkçesinden Türkiye Türkçesine metin aktarımı	
7		Örnek uygulama çalışmaları, Bireysel çalışma yöntemi	Kazak Türkçesinden Türkiye Türkçesine metin aktarımı	
9		Örnek uygulama çalışmaları, Bireysel çalışma yöntemi	Kazak Türkçesinden Türkiye Türkçesine metin aktarımı	
10		Örnek uygulama çalışmaları, Bireysel çalışma yöntemi	Kazak Türkçesinden Türkiye Türkçesine metin aktarımı	
11		Örnek uygulama çalışmaları, Bireysel çalışma yöntemi	Kazak Türkçesinden Türkiye Türkçesine metin aktarımı	
12		Örnek uygulama çalışmaları, Bireysel çalışma yöntemi	Kazak Türkçesinden Türkiye Türkçesine metin aktarımı	
13		Örnek uygulama çalışmaları, Bireysel çalışma yöntemi	Kazak Türkçesinden Türkiye Türkçesine metin aktarımı	
14		Örnek uygulama çalışmaları, Bireysel çalışma yöntemi	Kazak Türkçesinden Türkiye Türkçesine metin aktarımı	
15		Örnek uygulama çalışmaları, Bireysel çalışma yöntemi	Kazak Türkçesinden Türkiye Türkçesine metin aktarımı	

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Vize	1	1,00
Final	1	1,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	14	1,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	14	1,00
Ara Sınav Hazırlık	6	3,00
Final Sınavı Hazırlık	6	4,00
Teorik Ders Anlatım	14	3,00

Değerlendirme

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Final	60,00
Vize	40,00

P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16	P.Ç. 17	P.Ç. 18	P.Ç. 19	P.Ç. 20	P.Ç. 21	P.Ç. 22
Ö.Ç. 1								5						5							
Ö.Ç. 2												5									
Ö.Ç. 3											5										
Ö.Ç. 4						5		5		5											

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Türklük bilimi kavramını tanımlayabilir, özelliklerini ve tarihî gelişimini açıklayabilir.
- P.Ç. 2 :** Türk dünyası kavramının tarihî gelişimi ve coğrafi sınırlarını bilir, Türk dünyasını oluşturan toplulukların tarihleri, günümüzdeki durumları ve bunların sosyo-kültürel ilişkileri hakkında bilgi sahibi olur.
- P.Ç. 3 :** Dil kavramını her yönüyle bilir, dilin incelenme yöntem ve disiplinlerini (dil bilimi, dil bilgisi, filoloji) tanıır ve çağdaş dil bilimi verileriyle Türk dilini inceleyebilir.
- P.Ç. 4 :** Çağdaş Türk dünyasının, yönere göre güneybatı, güneydoğu, kuzeybatı ve kuzeydoğu şeklinde sınıflandırılan lehçe gruplarını ve edebiyatlarını tanıır ve bu grupların dil ve edebiyat açısından ayırt edici özelliklerini bilir.
- P.Ç. 5 :** Türk dili tarihini, ilk yazılı belgelerden çağdaş Türk lehçelerinin ortaya çıkışına ve günümüzdeki durumuna kadar olan dönemlerini kronolojik olarak ve eserleriyle birlikte bilir.
- P.Ç. 6 :** Tarihî Türk lehçelerinde farklı alfabelerle (Köktürk, Uygur, Arap vd.) yazılmış metinleri okuyabilir, açıklayabilir ve dil yönünden inceleyebilir.
- P.Ç. 7 :** Çağdaş Türk lehçelerinde farklı alfabelerle (Latin, Kiril, Arap vd.) yazılmış metinleri okuyabilir, açıklayabilir ve dil yönünden inceleyebilir.
- P.Ç. 8 :** Çağdaş Türk lehçelerinin ağızları hakkında bilgi sahibi olur, bu ağızlardan derlenen veya bu ağızlarla yazılan metinleri okuyabilir, açıklayabilir ve dil yönünden inceleyebilir.
- P.Ç. 9 :** Çağdaş Türk lehçeleri arasında aktarma yapabilir.
- P.Ç. 10 :** Çağdaş Türk lehçeleri ve edebiyatlarının tarihî dönemlerine ait eserleri ve yazarları bilir, bu metinleri inceler, yorumlar ve karşılaştırarak tartışabilir.
- P.Ç. 11 :** Çağdaş Türk edebiyatlarına ait eserleri ve yazarları bilir, bu metinleri inceler, yorumlar ve karşılaştırarak tartışabilir.
- P.Ç. 12 :** Türk boylarının sahip olduğu kültürel değerler ve halk edebiyatı ürünleri ile ilgili konularda gerekli bilgi, birikim ve duyarlılığa sahip olur.
- P.Ç. 13 :** Alanıyla ilgili gelişmeleri izler, problemleri tespit eder, bu problemlerin çözümüne yönelik gerekli verileri toplar, bu verilere göre sonuçları yorumlar ve gerektiğinde yaptığı çalışmaları ilgili kişi, kurum ve kuruluşlarla paylaşarak meslekî konulara katkıda bulunur.
- P.Ç. 14 :** Alanıyla ilgili edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri yaşam boyunca; eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında kullanır, çözümler ve uygular.
- P.Ç. 15 :** İlgi alanında veya toplumun diğer kesimleriyle sözlü ve yazılı iletişim olanaklarını kullanarak profesyonel düzeyde iletişim kurabilir ve böylece sahip olduğu bilimsel bilgiyi açık ve yetkin biçimde aktarabilir.
- P.Ç. 16 :** Disiplinler arası takım çalışması yapar.
- P.Ç. 17 :** Sahada derleme, gözlem ve anket çalışmaları yapar.
- P.Ç. 18 :** Beşeri bilimler alanında sosyal, kültürel hakların evrenselliğini destekler, sosyal adalet bilinci kazanır, tarihî ve kültürel mirasa sahip çıkar.
- P.Ç. 19 :** Kalite yönetim ve süreçlerine uygun davranır ve katılır.
- P.Ç. 20 :** Sanat ve spor konularına ilişkin bireysel yeteneklerini geliştirir.
- P.Ç. 21 :** Bilgisayar yazılımlarını ve iletişim teknolojilerini alanının gerektirdiği düzeyde kullanır.
- P.Ç. 22 :** Bir veya birden fazla yabancı dil kullanarak alana ait konularda meslektaşlarıyla iletişim kurabilir.
- Ö.Ç. 1 :** Lehçeler arası metin aktarma yöntemlerini kullanabilir.
- Ö.Ç. 2 :** Lehçeler arası metin aktarma problemlerinin farkına varabilir.
- Ö.Ç. 3 :** Kazak Türkçesinde sık kullanılan ifade ve deyimleri kullanabilir.
- Ö.Ç. 4 :** Kazak Türkçesine ait edebî metinleri Türkiye Türkçesine aktarabilir.